

Hann, ið vil fram-
hald av landsins
uppbýgging velur

LISTA C

SOSIALURIN

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRØÐRALAG

NR. 72.

MIKUDAGIN
31. OKTOBER 1962

35. ÁRG.

Hitt besta íleggingaruppskotið, ið nakrantíð er sett fram føroyskari stóruppbýgging til frama:

Uppskotið um 60-miljónagrunnin

Tað er ikki lógið, at and-støðuflokkarnir spæla ta »rollu« sum Hákon Djurhuus, lóting-maður, legði fyrri við, at henda finansiering ið veruleikanum týddi so lítið. Hon mundi ikki vera annað enn Tordenskjold's soldatar um aftur, hiðdu teir, tí teir skuldu jú fáa politiska krás úr tí, at 4 flokka politiska figgjarforlíkið skuldi hava stóðgað finansieringini av tunnabyggingini í Norðoyum eins og eitt hvørt stórfingið alment arbeiði sum ravmagnan og ta stóru havnabyggingina í Havn og aðra staðni, teir mongu vegirnar, sum biða eftir verkfrøðingum og íløgupeningi o. s. fr.

Men so kom undan kavi, at

løgmannsins samráðingar landsstýrisins vegna við ríkisstýrið høvdu borið tað óføra úr'st, at plánerir um velduga statsfinansiering av lótingsins uppgávum innan fyrri serøki vóru ginginir út.

Eingin minni enn statsministerin sjálvur boðaði í tróntaju síni frá, at hann ministerisins vegna víðdi seta fram uppskot um at seta á stovn hin eftir føroyskum viðurskiðtum velduga sta íleggingargrunn, ið enn hevur verið stovnaður til frama fyrri loysn av lótingsins stóruppgávum.

Hesin grunnur skal verða eftir 6 árum við 10 milliónum um árið at vaksa seg til

samband, og til breiðkan av gomlu vegunum við styrking og asfaltering av øllum vegum er fullgjørd.

gerð av teimum stóru havn-
um í Føroyum,

framhald av ravmagnanin av øllum Føroyum.

o. s. fr.

Hetta er óførr framburður, eitt óført úrslit, so gott sum fáur fyrri ikki at siga eingin hevur hoyrt maka til áður.

Men tað besta og mest einastandandi við grunninum er:

At vit fáa bæði renturnar og avdráttin av lánunum hann gevur, at falla aftur til grunnin at læna út aftur av nýggjum til stórar landsuppgávur.

Ein peningur, sum gevur 5 % í rentu, tvífoldast um 15 ár.

Hetta vil siga, at kosta lánini 5 % p. a., er grunnurin, tá ið hann er 15 ára gamal, vórðin til 120 milliónir. Vit megu í hesum tíðum leggja við: um okkum er liv lagað undir vanligum viðurskiðtum.

Ög so tey næsta 15 árinu osv. Við egnari vakstrakraft skal hesin grunnur nørast og verða

størri og størri í hvørjum sum samfelagið trillkast og gerst størri og fjølmentari.

Grunnsins stódd og orka skal til eina og hvørja tíð vera í mun til okkara samfelags serligu og stóru uppgávur, sum altíð vilja stinga seg upp í einum livandi og sunnum og lívskraftigum samfelag.

Her er, Erlendur, og tit góðu rentu- og pengatalandi menn,

djúpast talað, fyrri fyrstu ferð talan um lán til hitt almenna, hvar tað veruliga sjálvt fær aftur renturnar, tað hevur góðið — aftur til nýggjar uppgávur. Norðingar kunna gleða seg, Havnarmenn kunna gleða seg við, allar kommunur, sum hava planir um at loysa stórar byggi- og aðrar uppgávur, kunnu gleða seg.

Ministarinn setur so lógaruppskotið fram og sendur tinginum tað at viðgera, ummæla — og tilmæla fólkatínginum at samtykkja.

Allir føroyingar, sum umma Føroya uppbýgging best, fara á val tann 8. november at velja

lista C

VEL HANN ELLA VALEVN
A HONUM!

60 - seksti miljónir - og so víðari við rentunum og rentanna rentum og vaksa víðari ár um ár.

Grunnurin skal bara vera til loysn av landsuppgávum sum: eraðu tunneltum í Norðoyum, framhald av vegagerðini, til allar bygdir eru komnar í vega-gerð av teimum skitsupprokt

HIN SOSIALA FORSORGIN

og hinir flokkarnir

Allir veljarar kenna støðuna, hvussu ið hon hevur verið hjá teimum ymsu flokkunum til hin sosiala forsorgarspurningin.

Tá ið javnaðarflokkurin á sinni, tá ið hann kom á ting, reisti spurningin um somu ellisrentu og aðra sosiala forsorg sum í Danmark, motti hetta krav stóra mótsæði hjá sjálfstýrisflokkinum og sambandsflokkinum, sum tá ráddu fyrri borgum.

Tvey valskeið gingu, men javnaðarmenn talaðu fyrri deyvum oyrum á tingi. Men krav javnaðarmanna styrknaðu í hvørjum, tí tað merktist millum

manna, at fleiri og fleiri tóku undir við javnaðarmonnum.

So í 1936 varð kampval júst um ellisrentuna og hin sosiala spurningin.

Fólkið tók undir við javnaðarmonnum við at seta 6 menn á ting. Teir høvdu tvinni fram-
an fyrri verandi lótingsskeið einans verið 2.

Nú máttu sambandsmenn og sjálfstýrismenn geva sosiala krøvum javnaðarmanna gætur.

Vit finga so ta fyrstu ellisrentuna.

Men hon var tess verri minni enn hjá donum.

Uppskot javnaðarflokksins um somu ellisrentu sum gomul

fingu úti á landinum í Danmark, fall.

Sambandsmenn og sjálfstýrismenn hiðdu fram, at tey gomlu kendu ikki fáa meiri, tí inntøku lagið var annars so hjá fiskimonnum og arbeiðsmonnum, at ein hægri ellisrenta kundi koma at skapa ónøgd hjá teimum.

Seinasta val var eisini eitt kampval fyrri ella imóti sosialari forsorg sum hjá donum og hinum norðbúgvum.

Uppskot um hetta líka í endanum av tingsetuni undan seinasta vali varð niðurstemmað av øllum sambandsmonnum uttan einum og øllum fólka-flokksmonnum og báðum sjálfstýrismonnum, altoy øllum sjálfstýrisflokkinum.

(Framhald á 4. síðu)

Vunnin rættindi

So eitur grein í »Dimmakætt-ing« 24. oktober.

Bladið ger nógv burtur úr teimum rættindum, vit hava vundið í Íslandi. Vit skulu vera fyrstir at geva Dimm. rætt í tí, at tey rættindi, vit hava vundið aftur í Íslandi við samráðingum við íslendsku stjórnarmyndugleikarnar, eru av stórum týðningi fyrri føroyska fiskivinnu. Og hin kanska allra størsti týðingur av hesum afturvunnu veiðirættindunum er rætturin aftur at fiska við snori og sneflu á Suðurlandinum. Hetta visti so greitt og týðiligt úrslitið í fjór. Hoyvíkingur og Suðerland beinavegin gjørdu kvettið har uppi. Fyri 5—6 vikur finga teir í part til manningina 5—6000 kr. pr. mána.

Men tá ið Dimm. fer at siga frá, hvussu ið vit vunnu henda rætt, so málber hon seg ikki seguliga beint.

Mannagongdin var henda:

Tá ið vit vórðu ríknir út um 12 milamarkið har uppi í Íslandi, skar tað djúpt. Og sitandi landsstýri var sjálvandi sterkt upptikið av spurninginum, hvussu vit skuldu kunna vinna aftur fiskirættindi innanfyri fiskimarkið í Íslandi.

Vit vita, at lagnaður hevði havt brævasskifti við parlamentin í Íslandi um hetta mál.

Við jarðferð H. C. Hanssens hitustu íslendski ráðharrin Emil Jónsson og lagnaður í Keypmannahavn og høvdu lengu tá drúgvur samráðingar um at geva í hvørjum falli før-

Fulla sosiala trygd — vel lista C